

De sydvestjyske klitheder, kysten, søer og plantager mellem Blåvandshuk og Ringkøbing Fjord
– Ca. 200 km²

Beskrivelse	I Vestjylland mellem Ringkøbing Fjord og Skallingen er der et stort sammenhængende naturområde, der består af varierede landskaber af strande, klitter, løvklitter, plantager, heder, enge, overdrev, moser og søer. Mod vest er strandene: Houstrup Strand, Henne Strand, Børsmose Strand, Grærup Strand, Vejers Strand samt Blåvandshuk. I et stort bælte øst for ligger plantagerne Nyminde Plantage, Blåbjerg Plantage, Kærgård Klitplantage, Vrøgum Klitplantage, Ål Klitplantage, Bordrup Klitplantage, Vejers Klitplantage, Oksby Klitplantage og Ho Klitplantage. Plantagerne er omgivet af klitheder, bl.a. Lyngbos Hede, Kallesmærsk Hede og Filsø Hede. Området rummer flere søer, bl. a. Grærup Langsø og ikke mindst den af Aage V. Jensen Naturfond genoprettede Filsø. Naturstyrelsen Blåvandshuk og Forsvaret ejer og forvalter den største del af disse store områder, og på grund af Forsvarets aktiviteter er det ikke tilladt at opføre ny bebyggelse i området. Militære øvelser, herunder kørsel med kampvogne i sandede vognspor og gennemskudte trætoppe, sætter præg på landskabet.
Naturværdier	Disse store, sammenhængende naturområder er vigtige levesteder for mange dyrearter, der skaber mulighed for både naturoplevelser og biodiversitet. Områderne bindes sammen af åbne vidder og varierede landskaber, hvor naturlige processer får lov at udvikle sig med minimal menneskelig indgriben. Nogle steder på strandene og Kallesmærsk Hede er adgang ikke tilladt på grund af sprængningsfare. Her har fuglene fred til at yngle og fouragere, da både pattedyrene og fuglene i området har vænnet sig til lyden fra Forsvarets øvelser. I vådområderne yngler Trane, Tinksmed, Dobbeltbekkasin og Grågås, på hederne yngler Sortstrubet Bynkefugl og Rødrygget Tornskade ligesom der i plantagerne yngler Hedelærke, Duehøg, Havørn, Perleugle, Stor Hornugle, Vende-hals og Natravn.
Important Bird Areas udpeget af DOF	IBA nr. 50 Kallesmærsk Hede og Grærup Langsø med omgivelser og IBA nr. 56, Filsø.

De sydvestjyske klitheder, kysten, søer og plantager mellem Blåvandshuk og Ringkøbing Fjord
– Ca. 200 km²

Naturtiltag	Under Naturstyrelsen Blåvandshuk udfases træproduktionen i 6.600 ha, og her konverteres dels til urørt skov, og i nogle områder plantes der løvfældende træer. Flere træer får lov til at blive gamle og krogede og give nye levesteder til fx fugle, insekter og svampe. Hederne i Naturstyrelsens arealer og ved Filsø afbrændes i større eller mindre områder ad gangen, hvilket giver ny lyng og bedre muligheden for ynglende fugle. Ved det fondsejede Filsø, der stort set blev genskabt i 2012 (ca. 900 ha), foregår en konstant naturforbedring, og nord for Filsø ved Rolfsø er der forundersøgelser til Naturstyrelsens lavbundsprojekt, som involverer områderne Skyhede Kær, Skyhede Ådal, Nørrekær, Skallebækken og Rolfsø, hvilket kan blive et fint naturområde i forlængelse af Filsø og Blåbjerg Plantage. Øst for og i forlængelse af Filsø ligger Søvigssund. Nordøst herfor har Varde Kommune fået tilsagn til at gennemføre en forundersøgelse af mulighederne for at etablere et vådområde ved Søvig Bæk, der er oplandet for Filsø. Vådområdet har til formål at reducere fosforbelastningen til Fidsø Sø og Filsø, ændring af de hydrologiske forhold hvor muligt samt en ekstensivering af driften af landbrugsjorder.
Lokal udvikling, rekreative tilbud og sundhed	I samtlige Naturstyrelsens plantager og ved Filsø er der vandrestier med fri adgang til at færdes på disse anviste områder. Kallesmærsk Hede og enkelte områder ved kysten og i plantagerne er lukket i perioder med militærøvelser. Videreudvikling af de rekreative tilbud vil indgå i tilbud til de mange besøgende og sommerhusejere i denne del af Jylland.
Kommuner i området	Varde kommune.

FOTO: HENRIK HAANING-NIELSEN